

KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO

Komentarz

Tom I

Art. 1–424

redakcja naukowa Dariusz Świecki

Barbara Augustyniak, Krzysztof Eichstaedt

Michał Kurowski, Dariusz Świecki

KOMENTARZE

4. WYDANIE

KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO

Komentarz

Tom I

Art. 1–424

redakcja naukowa Dariusz Świecki

Barbara Augustyniak, Krzysztof Eichstaedt

Michał Kurowski, Dariusz Świecki

KOMENTARZE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

4. WYDANIE

Stan prawny na 1 lipca 2018 r.

Wydawca

Klaudia Szawłowska-Milczarek

Redaktor prowadzący

Grażyna Polkowska-Nowak

Opracowanie redakcyjne

Bartosz Stanisławski, Eliza Marks – *JustLuk*

Łamanie

JustLuk

Poszczególne działy komentarza opracowali:

Barbara Augustyniak: dział XIII

Krzysztof Eichstaedt: dział III; dział V rozdz. 25, 26; dział VI; dział VII rozdz. 38;

dział VIII rozdz. 40, 41, 44, 47; dział X; dział XIV; dział XV

Michał Kurowski: dział I; dział IV; dział V rozdz. 19–24; dział VII rozdz. 33–37, 39

Dariusz Świecki: dział II; dział VIII rozdz. 42, 43, 45, 46; dział IX; dział XI; dział XII

Propozycja cytowania: *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, red. D. Świecki

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2018

ISBN 978-83-8124-721-4

4. wydanie

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przykopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wprowadzenie	19
Ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1904 ze zm.)	23
Dział I. Przepisy wstępne	25
Dział II. Sąd	182
Rozdział 1. Właściwość i skład sądu	182
Rozdział 2. Wyłączenie sędziego	250
Dział III. Strony, obrońcy, pełnomocnicy, przedstawiciel społeczny, podmiot zobowiązany, właściciel przedsiębiorstwa zagrożonego przepadkiem	291
Rozdział 3. Oskarżyciel publiczny	291
Rozdział 4. Pokrzywdzony	314
Rozdział 5. Oskarżyciel posiłkowy	335
Rozdział 6. Oskarżyciel prywatny	358
Rozdział 7. (uchylony)	370
Rozdział 8. Oskarżony	370
Rozdział 9. Obrońcy i pełnomocnicy	420
Rozdział 10. Przedstawiciel społeczny	446
Rozdział 10a. Podmiot zobowiązany	454
Rozdział 10b. Właściciel przedsiębiorstwa zagrożonego przepadkiem	457
Dział IV. Czynności procesowe	459
Rozdział 11. Orzeczenia, zarządzenia i polecenia	459
Rozdział 12. Narada i głosowanie	509
Rozdział 13. Porządek czynności procesowych	522
Rozdział 14. Terminy	538
Rozdział 15. Doręczenia	556
Rozdział 16. Protokoły	575

Rozdział 17. Przeglądanie akt i sporządzanie odpisów	608
Rozdział 18. Odtworzenie zaginionych lub zniszczonych akt	629
Dział V. Dowody	638
Rozdział 19. Przepisy ogólne	638
Rozdział 20. Wyjaśnienia oskarżonego	694
Rozdział 21. Świadkowie	701
Rozdział 22. Biegli, tłumacze, specjaliści	756
Rozdział 23. Oględziny. Otwarcie zwłok. Eksperyment procesowy	792
Rozdział 24. Wywiad środowiskowy i badanie osoby oskarżonego	802
Rozdział 25. Zatrzymanie rzeczy. Przeszukanie	815
Rozdział 26. Kontrola i utrwalanie rozmów	856
Dział VI. Środki przymusu	878
Rozdział 27. Zatrzymanie	878
Rozdział 28. Środki zapobiegawcze	905
Rozdział 29. Poszukiwanie oskarżonego i list gończy	1043
Rozdział 30. List żelazny	1050
Rozdział 31. Kary porządkowe	1061
Rozdział 32. Zabezpieczenie majątkowe	1083
Dział VII. Postępowanie przygotowawcze	1109
Rozdział 33. Przepisy ogólne	1109
Rozdział 34. Wszczęcie śledztwa	1138
Rozdział 35. Przebieg śledztwa	1164
Rozdział 36. Zamknięcie śledztwa	1193
Rozdział 36a. Dochodzenie	1212
Rozdział 37. Nadzór prokuratora nad postępowaniem przygotowawczym	1234
Rozdział 38. Czynności sądowe w postępowaniu przygotowawczym	1254
Rozdział 39. Akt oskarżenia	1267
Dział VIII. Postępowanie przed sądem pierwszej instancji	1293
Rozdział 40. Wstępna kontrola oskarżenia	1293
Rozdział 41. Przygotowanie do rozprawy głównej	1344
Rozdział 42. Jawność rozprawy głównej	1367
Rozdział 43. Przepisy ogólne o rozprawie głównej	1390
Rozdział 44. Rozpoczęcie rozprawy głównej	1442
Rozdział 45. Przewód sądowy	1449
Rozdział 46. Głosy końcowe	1593
Rozdział 47. Wyrokowanie	1600

Wykaz skrótów

Akty prawne

- decyzja Rady
2007/533/WSiSW – decyzja Rady 2007/533/WSiSW z 12.06.2007 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.Urz. UE L 205, s. 63)
- decyzja ramowa Rady
2002/465/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2002/465/WSiSW z 13.06.2002 r. w sprawie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych (Dz.Urz. WE L 162, s. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, s. 15)
- decyzja ramowa Rady
2002/584/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z 13.06.2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób pomiędzy Państwami Członkowskimi (Dz.Urz. WE L 190, s. 1, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, s. 34)
- decyzja ramowa Rady
2003/577/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2003/577/WSiSW z 22.07.2003 r. w sprawie wykonania w Unii Europejskiej postanowień o zabezpieczeniu mienia i środków dowodowych (Dz.Urz. UE L 196, s. 45; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, s. 185)
- decyzja ramowa Rady
2005/214/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2005/214/WSiSW z 24.02.2005 r. w sprawie zastosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym (Dz.Urz. UE L 76, s. 16, ze zm.)
- decyzja ramowa Rady
2006/783/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2006/783/WSiSW z 6.10.2006 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do nakazów konfiskaty (Dz.Urz. UE L 328, s. 59, ze zm.)

- decyzja ramowa Rady 2008/909/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2008/909/WSiSW z 27.11.2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE L 327, s. 27, ze zm.)
- decyzja ramowa Rady 2008/947/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2008/947/WSiSW z 27.11.2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia w celu nadzorowania przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych (Dz.Urz. UE L 337, s. 102, ze zm.)
- decyzja ramowa Rady 2009/829/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2009/829/WSiSW z 23.10.2009 r. w sprawie stosowania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej zasady wzajemnego uznawania do decyzji w sprawie środków nadzoru stanowiących alternatywę dla tymczasowego aresztowania (Dz.Urz. UE L 294, s. 20)
- decyzja ramowa Rady 2009/948/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2009/948/WSiSW z 30.11.2009 r. w sprawie zapobiegania konfliktom jurysdykcji w postępowaniu karnym i w sprawie rozstrzygania takich konfliktów (Dz.Urz. UE L 328, s. 42)
- dyrektywa 2011/99/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z 13.12.2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz.Urz. UE L 338, s. 2)
- dyrektywa 2012/29/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z 25.10.2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz.Urz. UE L 315, s. 57)
- dyrektywa 2014/41/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE z 3.04.2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz.Urz. UE L 130, s. 1)
- EKPC – Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4.11.1950 r. (Dz.U. z 1993 r. poz. 284 ze zm.)
- Europejska konwencja o ekstradycji – Europejska konwencja o ekstradycji, sporządzona w Paryżu dnia 13.12.1957 r. (Dz.U. z 1994 r. poz. 307)
- Europejska konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych – Europejska konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych sporządzona w Strasburgu dnia 20.04.1959 r. (Dz.U. z 1999 r. poz. 854 ze zm.)

-
- Karta praw podstawowych UE – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE z 2016 r. C 202, s. 389)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. poz. 483 ze zm.)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025)
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2017 r. poz. 2204 ze zm.)
- k.k. 1969 – ustawa z 19.04.1969 r. – Kodeks karny (Dz.U. poz. 94 ze zm.)
- k.k.s. – ustawa z 10.09.1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2017 r. poz. 2226 ze zm.)
- k.k.w. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2018 r. poz. 652 ze zm.)
- konwencja o pomocy w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi – Konwencja o pomocy w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzona w Brukseli dnia 29.05.2000 r. (Dz.U. z 2007 r. poz. 950)
- konwencja o stosunkach dyplomatycznych – Konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych, sporządzona w Wiedniu dnia 18.04.1961 r. (Dz.U. z 1965 r. poz. 232, zał.)
- konwencja o stosunkach konsularnych – Konwencja wiedeńska o stosunkach konsularnych, sporządzona w Wiedniu dnia 24.04.1963 r. (Dz.U. z 1982 r. poz. 98, zał.).
- konwencja strasburska z 1983 r. – Konwencja o przekazywaniu osób skazanych, sporządzona w Strasburgu dnia 21.03.1983 r. (Dz.U. z 1995 r. poz. 279)
- Konwencja wykonawcza do układu z Schengen – Konwencja wykonawcza z 19.06.1990 r. do układu z Schengen z 14.06.1985 r. (Dz.Urz. WE L 239 z 2000 r., s. 19, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 2, s. 9)
- k.p. – ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17.07.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 155 ze zm.)
- k.p.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1904 ze zm.)
- k.p.k. 1928 – ustawa z 19.03.1928 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1950 r. poz. 364 ze zm.)
- k.p.k. 1969 – ustawa z 19.04.1969 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. poz. 96 ze zm.)
-

- k.p.w. – ustawa z 24.08.2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. z 2018 r. poz. 475 ze zm.)
- k.r.o. – ustawa z 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.)
- k.s.h. – ustawa z 15.09.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1577 ze zm.)
- k.w. – ustawa z 20.05.1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2018 r. poz. 618 ze zm.)
- MPPOiP – Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych otwarty do podpisu w Nowym Jorku 19.12.1966 r. (Dz.U. z 1977 r. poz. 167, zał.)
- nowelizacja z 10.01.2003 r. – ustawa z 10.01.2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego, ustawy o świadku koronnym oraz ustawy o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. poz. 155 ze zm.)
- nowelizacja z 2013 r. – ustawa z 27.09.2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1247 ze zm.)
- nowelizacja z 2015 r. – ustawa z 20.02.2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 396)
- nowelizacja z 2016 r. – ustawa z 11.03.2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 437 ze zm.)
- nowelizacja z 2017 r. – ustawa z 23.03.2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 768)
- p.u.s.p. – ustawa z 27.07.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 23 ze zm.)
- p.w.k.p.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego (Dz.U. poz. 556 ze zm.)
- pr. adw. – ustawa z 26.05.1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2017 r. poz. 2368 ze zm.)
- pr. pras. – ustawa z 26.01.1984 r. – Prawo prasowe (Dz.U. poz. 24 ze zm.)
- pr. prok. – ustawa z 28.01.2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2017 r. poz. 1767 ze zm.)
- r.b.s. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 24.01.2005 r. w sprawie biegłych sądowych (Dz.U. poz. 133)
- r.o.c.a. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.)

-
- r.o.c.r. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 265)
- r.s.c.s. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 28.01.2002 r. w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1657)
- r.w.t.p.o. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 2.06.2003 r. w sprawie warunków technicznych przeprowadzenia okazania (Dz.U. poz. 981)
- reg. prok. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 7.04.2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. z 2017 r. poz. 1206 ze zm.)
- reg. prok. 2010 – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 24.03.2010 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. z 2014 r. poz. 144)
- reg. sąd. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 23.12.2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2316 ze zm.)
- Rzymski Statut MTK – Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego, sporządzony w Rzymie dnia 17.07.1998 r. (Dz.U. z 2003 r. poz. 708)
- TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE z 2016 r. C 202, s. 47)
- TUE – Traktat o Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE z 2016 r. C 202, s. 13)
- u.k.w.h. – ustawa z 6.07.1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2017 r. poz. 1007 ze zm.)
- u.l.s. – ustawa z 15.06.2007 r. o lekarzu sądowym (Dz.U. poz. 849 ze zm.)
- u.o.i.n. – ustawa z 5.08.2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 412 ze zm.)
- u.o.p.p.ś. – ustawa z 28.11.2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz.U. z 2015 r. poz. 21)
- u.o.s.k. – ustawa z 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983 r. poz. 223 ze zm.)
- u.p.g. – ustawa z 15.12.2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 2261 ze zm.)
-

- u.p.s.n. – ustawa z 26.10.1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2018 r. poz. 969)
- u.r.pr. – ustawa z 6.07.1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1870 ze zm.)
- ustawa o ABW – ustawa z 24.05.2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz.U. z 2017 r. poz. 1920 ze zm.)
- ustawa o CBA – ustawa z 9.06.2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1993 ze zm.)
- ustawa o NIK – ustawa z 23.12.1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2017 r. poz. 524 ze zm.)
- ustawa o Policji – ustawa z 6.04.1990 r. o Policji (Dz.U. z 2017 r. poz. 2067 ze zm.)
- ustawa o SG – ustawa z 12.10.1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2365 ze zm.)
- ustawa o skardze – ustawa z 17.06.2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2018 r. poz. 75)
- ustawa o SKW – ustawa z 9.06.2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1978 ze zm.)
- ustawa o SN – ustawa z 8.12.2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r. poz. 5 ze zm.)
- ustawa o ŻW – ustawa z 24.08.2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 430 ze zm.)
- u.ś.k. – ustawa z 25.06.1997 r. o świadku koronnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 1197)
- u.w.m.p.s. – ustawa z 9.05.1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz.U. z 2016 r. poz. 1510 ze zm.)

Czasopisma i publikatory

- Annales UMCS – Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska
- Apel.-Lub. – Apelacja Lubelska
- Apel.-W-wa – Apelacja. Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych. Sąd Apelacyjny w Warszawie
- AUL FI – Acta Universitatis Lodziensis. Folia Iuridica

AUWr PPIA	– Acta Universitatis Wratislaviensis. Przegląd Prawa i Administracji
AUWr Prawo	– Acta Universitatis Wratislaviensis. Prawo
Biul. PK	– Biuletyn Prawa Karnego
Biul. SAKa	– Biuletyn Sądu Apelacyjnego w Katowicach
Biul. SN	– Biuletyn Sądu Najwyższego
CzPKiNP	– Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
EPS	– Europejski Przegląd Sądowy
GSP	– Gdańskie Studia Prawnicze
GSP-Prz.Orz.	– Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa
KSP	– Krakowskie Studia Prawnicze
Kwart. KSSiP	– Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury
KZS	– Krakowskie Zeszyty Sądowe
M. Praw.	– Monitor Prawniczy
NKPK	– Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego
NP	– Nowe Prawo
OSA	– Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSAiSN	– Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych i Sądu Najwyższego
OSNAPIUS	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNCK	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Cywilnej i Izby Karnej
OSNCP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Cywilnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNKW	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karno i Wojskowa
OSNPG	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wydawnictwo Prokuratury Generalnej
OSNwSK	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego w Sprawach Karnych
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPiKA	– Orzecznictwo Sądów Powszechnych i Komisji Arbitrażowych
OTK	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Seria A
PiP	– Państwo i Prawo
POSAG	– Przegląd Orzecznictwa Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
PPK	– Problemy Prawa Karnego
Prob. Krym.	– Problemy Kryminalistyki
Prob. Praw.	– Problemy Praworządności
Prok. i Pr.	– Prokuratura i Prawo
Prok. i Pr.-wkł.	– Prokuratura i Prawo – wkładka

Prz. Sejm.	– Przegląd Sejmowy
Przeg. Pol.	– Przegląd Policyjny
PS	– Przegląd Sądowy
RPEiS	– Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
R.Pr.	– Radca Prawny
Rzesz. Zesz. Nauk.	– Rzeszowskie Zeszyty Naukowe
SASN	– Studia i Analizy Sądu Najwyższego
SIL	– Studia Iuridica Lublinensia
SKKiP	– Studia Kryminologiczne, Kryminalistyczne i Penitencjarne
Sł. MO	– Służba MO
St. Iur.	– Studia Iuridica
St. Praw.	– Studia Prawnicze
St.Pr.-Ek.	– Studia Prawno-Ekonomiczne
WPP	– Wojskowy Przegląd Prawniczy
WSS	– Wrocławskie Studia Sądowe
ZNASW	– Zeszyty Naukowe Akademii Spraw Wewnętrznych
ZNIBPS	– Zeszyty Naukowe Instytutu Badania Prawa Sądowego

Instytucje

ENA	– europejski nakaz aresztowania
END	– europejski nakaz dochodzeniowy
ETPC	– Europejski Trybunał Praw Człowieka
MTK	– Międzynarodowy Trybunał Karny
NIK	– Najwyższa Izba Kontroli
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
SA	– sąd apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy
SO	– sąd okręgowy
TS	– Trybunał Sprawiedliwości

Skrócone pozycje literatury

Boratyńska, Górski, Sakowicz, Ważny, <i>Kodeks</i> , 2009, 2012	– K.T. Boratyńska, A. Górski, A. Sakowicz, A. Ważny, <i>Kodeks postępowania karnego. Komentarz</i> , Warszawa 2009, 2012
Buczma [i in.], <i>Komentarz</i> , 2016	– S. Buczma, M. Hara, R. Kierzyńska, P. Ko- łodziejski, A. Milewski, T. Ostropolski, <i>Po- stępowanie w sprawach karnych ze stosun- ków międzynarodowych. Komentarz do Działu XIII k.p.k.</i> , Warszawa 2016

- Gostyński [i in.], *Kodeks*, t. 1, 1998 – J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński (red.), S.M. Przyjemski, R.A. Stefański, S. Zabłocki, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 1, Warszawa 1998
- Gostyński [i in.], *Kodeks*, t. 2, 1998 – J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński (red.), S.M. Przyjemski, R.A. Stefański, S. Zabłocki, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 2, Warszawa 1998
- Grajewski, Paprzycki, Płachta, *Kodeks*, t. 1, 2003 – J. Grajewski, L.K. Paprzycki, *Kodeks postępowania karnego*, t. 1, *Komentarz do art. 1–424 k.p.k.*, Kraków 2003, LEX 2003
- Grajewski, Paprzycki, Płachta, *Kodeks*, t. 2, 2003 – J. Grajewski, L.K. Paprzycki, *Kodeks postępowania karnego*, t. 2, *Komentarz do art. 425–673 k.p.k.*, Kraków 2003, LEX 2003
- Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 1, 2006, 2011 – J. Grajewski (red.), L.K. Paprzycki, S. Steinborn, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 1, *Komentarz do art. 1–424 k.p.k.*, Kraków 2006, 2011
- Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 1, 2013 – J. Grajewski, L.K. Paprzycki (red.), S. Steinborn, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 1, *Komentarz do art. 1–424 k.p.k.*, Warszawa 2013
- Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 1, 2015 – J. Grajewski, L.K. Paprzycki (red.), S. Steinborn, *Komentarz aktualizowany do art. 1–424 ustawy z 6.06.1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U.97.89.555)*, LEX 2015
- Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 2, 2006, 2010 – J. Grajewski (red.), L.K. Paprzycki, S. Steinborn, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 2, *Komentarz do art. 425–673 k.p.k.*, Kraków 2006, 2010
- Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 2, 2013 – J. Grajewski, L.K. Paprzycki (red.), S. Steinborn, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 2, *Komentarz do art. 425–673 k.p.k.*, Warszawa 2013
- Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 2, 2015 – J. Grajewski, L.K. Paprzycki (red.), S. Steinborn, *Komentarz aktualizowany do art. 425–673 ustawy z 6.06.1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U.97.89.555)*, LEX 2015

- Grzegorzczak, *Kodeks*, 2008, 2011 – T. Grzegorzczak, *Kodeks postępowania karnego oraz ustawa o świadku koronnym. Komentarz*, Warszawa 2008, 2011
- Grzegorzczak, *Kodeks*, t. 1, 2014 – T. Grzegorzczak, *Kodeks postępowania karnego*, t. 1, *Artykuły 1–424*, Warszawa 2014
- Grzegorzczak, Tylman, *Postępowanie*, 2001, 2009, 2011, 2012, 2014 – T. Grzegorzczak, J. Tylman, *Polskie postępowanie karne*, Warszawa 2009, 2011, 2012, 2014
- Hofmański, Sadzik, Zgryzek, *Kodeks*, t. 1, 2004, 2007, 2011 – P. Hofmański (red.), E. Sadzik, K. Zgryzek, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 1, *Komentarz do artykułów 1–296*, Warszawa 2004, 2007, 2011
- Hofmański, Sadzik, Zgryzek, *Kodeks*, t. 2, 2004, 2007, 2011 – P. Hofmański (red.), E. Sadzik, K. Zgryzek, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 2, *Komentarz do artykułów 297–467*, Warszawa 2004, 2007, 2011
- Hofmański, Sadzik, Zgryzek, *Kodeks*, t. 3, 2004, 2007, 2012 – P. Hofmański (red.), E. Sadzik, K. Zgryzek, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 3, *Komentarz do artykułów 468–682*, Warszawa 2004, 2007, 2012
- Hofmański, Sadzik, Zgryzek, *Kodeks*, t. 4, 2008 – P. Hofmański (red.), E. Sadzik, K. Zgryzek, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 4, *Aktualizacje*, Warszawa 2008
- Sakowicz [i in.], *Kodeks*, 2016 – K.T. Boratyńska, P. Czarnecki, A. Górski, M. Królikowski, A. Sakowicz, M. Warchoń, A. Ważny, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2016
- Skorupka [i in.], *Kodeks*, 2015, 2016 – Z. Brodzisz, D. Gruszecka, I. Hayduk-Hawrylak, W. Jasiński, J. Kosonoga, B. Nita-Światłowska, K. Nowicki, Z. Pachowicz, R. Ponikowski, W. Posnow, J. Skorupka, S. Szolucha, A. Światłowski, D. Świecki, J. Zagrodnik, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2015, 2016
- Stefański, Zabłocki, *Kodeks*, t. 1, 2003 – J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński, S.M. Przyjemski, R.A. Stefański (red.), S. Zabłocki (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 1, Warszawa 2003

Stefański, Zabłocki, *Kodeks*, t. 2,
2004

– J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński,
S.M. Przyjemski, R.A. Stefański (red.),
S. Zabłocki (red.), *Kodeks postępowania
karnego. Komentarz*, t. 2, Warszawa 2004

Stefański, Zabłocki, *Kodeks*, t. 3,
2004

– J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński,
S.M. Przyjemski, R.A. Stefański (red.),
S. Zabłocki (red.), *Kodeks postępowania
karnego. Komentarz*, t. 3, Warszawa 2004

Wprowadzenie

Kodeks postępowania karnego podlegał ostatnio licznym i głębokim nowelizacjom. Wprowadzona z dniem 1.07.2015 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1247 i Dz.U. z 2015 r. poz. 396) wielka reforma procedury karnej została odwrócona nowelizacją z 11.03.2016 r. (Dz.U. poz. 437 ze zm.). W jej wyniku nastąpił powrót do zwiększonej inkwizycyjności postępowania sądowego kosztem jego kontradyktryjności. W tym aspekcie nastąpiło fundamentalne odejście od reformy procedury karnej, zwiększającej kontradyktryjność, która obowiązywała od 1.07.2015 r. Oparta na zasadzie inkwizycyjności nowelizacja z 11.03.2016 r. przywróciła reguły przeprowadzania dowodów sprzed 1.07.2015 r. Nie doprowadziła natomiast do całkowitego odwrócenia zmian dokonanych poprzednią reformą, gdyż w większości pozostawiła uregulowania, które nie odnoszą się do kontradyktryjnego przeprowadzania dowodów. Ponadto dokonano pomniejszych nowelizacji, m.in. ustawami z 10.06.2016 r. (Dz.U. poz. 1070) oraz z 23.03.2017 r. (Dz.U. poz. 768). Zmiany odnoszące się do procedury karnej wprowadziła także ustawa z 8.12.2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r. poz. 5 ze zm.) – m.in. do części wojskowej Kodeksu postępowania karnego w związku z likwidacją Izby Wojskowej Sądu Najwyższego. Ustawa ta przewiduje również nowy środek zaskarżenia w postaci skargi nadzwyczajnej. W postępowaniu w sprawie tej skargi w sprawach karnych w zakresie nieuregulowanym przepisami ustawy o SN stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego dotyczące kasacji. Ponadto w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych ustawą z 10.01.2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 201) w wyniku implementacji do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE z 3.04.2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz.Urz. UE L 130, s. 1) wprowadzono nową instytucję w postaci europejskiego nakazu dochodzeniowego (rozdział 62c). Ustawa nowelizująca weszła w życie 8.02.2018 r.

Aktualne wydanie komentarza uwzględnia wszystkie te zmiany.

Konsekwencją nowelizacji z 11.03.2016 r., a także późniejszych zmian jest zróżnicowany stan procesowy spraw co do zakresu i sposobu stosowania nowych i dotychczasowych przepisów. Konieczne są zatem wskazówki i pomoc w interpretacji poszczególnych przepisów. Temu celowi służy niniejszy komentarz. Proporcjonalnie do charakteru wprowadzonych zmian w komentarzu dokonano analizy poszczególnych znowelizowanych przepisów, wskazując na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne oraz przedstawiając propozycje ich rozwiązania.

W komentarzu wykorzystano dotychczasowy dorobek piśmiennictwa prawniczego. Starano się wszechstronnie, aczkolwiek w syntetyczny sposób przedstawić poglądy doktryny, jak również zaprezentować stanowisko jej przedstawicieli w kwestiach spornych. Na początku każdego rozdziału umieszczono też zestawienie literatury.

W komentarzu zebrano również dorobek judykatury. W szerokim zakresie cytowane jest orzecznictwo Sądu Najwyższego, ale z krytyczną refleksją, gdy wypowiedziane poglądy budzą wątpliwości. Dokonano selektywnego doboru orzecznictwa, w tym pod kątem jego aktualności na gruncie obowiązujących przepisów. Wybrano orzeczenia najistotniejsze, zwłaszcza o charakterze precedensowym, gdy przedstawiony pogląd ma znaczenie dla praktyki.

W publikacji główny nacisk położono na kwestie sporne przy stosowaniu przepisów. Myślą przewodnią podczas jej tworzenia było bowiem wydobywanie wątpliwości interpretacyjnych, a nie ich unikanie. W ten sposób starano się wyjść naprzeciw oczekiwaniom praktyków, aby komentarz nie kończył się tam, gdzie zaczynają się problemy.

Realizacja wskazanego celu wymagała nie tylko diagnozy, lecz także przedstawienia propozycji konkretnych rozwiązań. Zaprezentowane w komentarzu poglądy mogą budzić kontrowersje, zwłaszcza gdy wynikają z funkcjonalnej wykładni przepisów. Należy jednak mieć nadzieję, że będą one stanowiły przyczynek do dalszej dyskusji prawniczej.

Komentarz pełni przede wszystkim funkcję przewodnika po tekście ustawy. Przepisy procesowe mają jednak to do siebie, że stanowią naczynia połączone i nie da się ich objaśniać w oderwaniu od otoczenia normatywnego, w którym funkcjonują. Przy komentowaniu poszczególnych przepisów starano się więc pokazać ich wzajemne powiązania i zależności, aby całościowo przedstawić poszczególne instytucje procesowe.

W publikacji szczegółowo omówiono przepisy regulujące postępowanie ze stosunków międzynarodowych. Implementacja aktów unijnego prawa pochodnego do polskiego porządku prawnego – oparta na zasadzie wzajemnego uznawania orzeczeń – nie tylko oznacza wiele zmian w podejściu do dotychczasowych form współpracy międzyna-

rodowej, lecz przede wszystkim wymaga uwzględniania praktyki, jaka w tej materii się ukształtowała. Rosnąca liczba spraw karnych z elementem zagranicznym stwarza problemy ze stosowaniem przepisów prawa krajowego i międzynarodowego. Dlatego w głównej mierze skoncentrowano się na aspektach praktycznych i technicznych poszczególnych form współpracy międzynarodowej z jednoczesnym uwzględnieniem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Od unormowań proceduralnych w dużej mierze zależy sprawne działanie wymiaru sprawiedliwości. Nie ma jednak prawa doskonałego, zawsze konieczna jest jego interpretacja. Chodzi wszakże nie o samą egzegezę tekstu prawnego, ale o jej cel. W komentarzu zostały objaśnione przepisy pod kątem ich funkcjonowania i funkcjonalności, dlatego jego autorami są praktycy z długoletnim doświadczeniem sędziowskim i prokuratorskim, ale również o zacięciu naukowym, mający swój ugruntowany dorobek w literaturze prawniczej.

Publikacja jest skierowana przede wszystkim do praktyków prawa, a więc sędziów, prokuratorów, adwokatów i radców prawnych. Stanowi też źródło wiedzy dla aplikantów zawodów prawniczych.

KODEKS POSTĘPOWANIA KARNEGO

Komentarz
Tom II
Art. 425–673

redakcja naukowa Dariusz Świecki
Barbara Augustyniak, Krzysztof Eichstaedt
Michał Kurowski, Dariusz Świecki

KOMENTARZE

4. WYDANIE

Stan prawny na 1 lipca 2018 r.

Wydawca

Klaudia Szawłowska-Milczarek

Redaktor prowadzący

Grażyna Polkowska-Nowak

Opracowanie redakcyjne

Bartosz Stanisławski, Eliza Marks – *JustLuk*

Łamanie

JustLuk

Poszczególne działy komentarza opracowali:

Barbara Augustyniak: dział XIII

Krzysztof Eichstaedt: dział III; dział V rozdz. 25, 26; dział VI; dział VII rozdz. 38;

dział VIII rozdz. 40, 41, 44, 47; dział X; dział XIV; dział XV

Michał Kurowski: dział I; dział IV; dział V rozdz. 19–24; dział VII rozdz. 33–37, 39

Dariusz Świecki: dział II; dział VIII rozdz. 42, 43, 45, 46; dział IX; dział XI; dział XII

Propozycja cytowania: *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, red. D. Świecki

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2018

ISBN 978-83-8124-721-4

4. wydanie

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1904 ze zm.)	21
Dział IX. Postępowanie odwoławcze	23
Rozdział 48. Przepisy ogólne	23
Rozdział 49. Apelacja	262
Rozdział 50. Zażalenie i sprzeciw	385
Dział X. Postępowania szczególne	421
Rozdział 51. (uchylony)	421
Rozdział 52. Postępowanie w sprawach z oskarżenia prywatnego	421
Rozdział 53. Postępowanie nakazowe	452
Rozdział 54. (skreślony)	472
Rozdział 54a. Postępowanie przyspieszone	472
Dział XI. Nadzwyczajne środki zaskarżenia	510
Rozdział 55. Kasacja	510
Rozdział 55a. Skarga na wyrok sądu odwoławczego	611
Rozdział 56. Wznowienie postępowania	661
Dział XII. Postępowanie po uprawomocnieniu się orzeczenia	718
Rozdział 57. Podjęcie postępowania warunkowo umorzonoego	718
Rozdział 58. Odszkodowanie za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie	731
Rozdział 59. Ułaskawienie	769
Rozdział 60. Orzekanie kary łącznej	789
Dział XIII. Postępowanie w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych	840
Rozdział 61. Immunitety osób należących do przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw obcych	841
Rozdział 62. Pomoc prawna i doręczenia w sprawach karnych	858

Rozdział 62a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie postanowienia o zatrzymaniu dowodów lub mającego na celu zabezpieczenie mienia	892
Rozdział 62b. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia o zatrzymaniu dowodów lub mającego na celu zabezpieczenie mienia	904
Rozdział 62c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie czynności dochodzeniowych na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego	930
Rozdział 62d. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przeprowadzenie czynności dochodzeniowych na podstawie europejskiego nakazu dochodzeniowego	949
Rozdział 63. Przejęcie i przekazanie ścigania karnego	983
Rozdział 64. Wystąpienie o wydanie lub przewóz osób ściganych lub skazanych przebywających za granicą oraz o wydanie przedmiotów . . .	1003
Rozdział 65. Wydanie oraz przewóz osób ściganych albo skazanych lub wydanie przedmiotów na wniosek państw obcych	1020
Rozdział 65a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przekazanie osoby ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania	1047
Rozdział 65b. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o przekazanie osoby ściganej na podstawie europejskiego nakazu aresztowania	1085
Rozdział 65c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie środka zapobiegawczego	1157
Rozdział 65d. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia wydanego w celu zapewnienia prawidłowego toku postępowania	1166
Rozdział 66. Przejęcie i przekazanie orzeczeń do wykonania	1182
Rozdział 66a. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia dotyczącego grzywny, nieważki, świadczenia pieniężnego lub orzeczenia zasądającego od sprawcy koszty procesu	1212
Rozdział 66b. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia o karach o charakterze pieniężnym	1223
Rozdział 66c. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia przepadku	1238
Rozdział 66d. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia przepadku	1248
Rozdział 66e. Współpraca z Międzynarodowym Trybunałem Karnym	1264
Rozdział 66f. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie kary pozbawienia wolności	1278
Rozdział 66g. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie kary pozbawienia wolności	1297

Rozdział 66h. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia skazującego na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, karę ograniczenia wolności, samoistnie orzeczony środek karny, a także orzeczenia o warunkowym zwolnieniu oraz warunkowym umorzeniu postępowania karnego	1326
Rozdział 66i. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie orzeczenia karnego związanego z poddaniem sprawcy próbie . . .	1340
Rozdział 66j. Wystąpienie do państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony	1361
Rozdział 66k. Wystąpienie państwa członkowskiego Unii Europejskiej o wykonanie europejskiego nakazu ochrony	1369
Rozdział 67. Przepisy końcowe	1382
Dział XIV. Koszty procesu	1391
Rozdział 68. Przepisy ogólne	1391
Rozdział 69. Zwolnienie od kosztów sądowych	1442
Rozdział 70. Zasądzenie kosztów procesu	1452
Rozdział 71. (uchylony)	1490
Dział XV. Postępowanie karne w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych	1491
Rozdział 72. Przepisy ogólne	1491
Rozdział 73. Środki przymusu i postępowanie przygotowawcze	1525
Rozdział 74. Postępowanie przed sądem	1531
Rozdział 75. (uchylony)	1537
Skorowidz rzeczowy	1539

Wykaz skrótów

Akty prawne

- decyzja Rady
2007/533/WSiSW – decyzja Rady 2007/533/WSiSW z 12.06.2007 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.Urz. UE L 205, s. 63)
- decyzja ramowa Rady
2002/465/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2002/465/WSiSW z 13.06.2002 r. w sprawie wspólnych zespołów dochodzeniowo-śledczych (Dz.Urz. WE L 162, s. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, s. 15)
- decyzja ramowa Rady
2002/584/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z 13.06.2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób pomiędzy Państwami Członkowskimi (Dz.Urz. WE L 190, s. 1, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, s. 34)
- decyzja ramowa Rady
2003/577/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2003/577/WSiSW z 22.07.2003 r. w sprawie wykonania w Unii Europejskiej postanowień o zabezpieczeniu mienia i środków dowodowych (Dz.Urz. UE L 196, s. 45; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 6, s. 185)
- decyzja ramowa Rady
2005/214/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2005/214/WSiSW z 24.02.2005 r. w sprawie zastosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym (Dz.Urz. UE L 76, s. 16, ze zm.)
- decyzja ramowa Rady
2006/783/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2006/783/WSiSW z 6.10.2006 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do nakazów konfiskaty (Dz.Urz. UE L 328, s. 59, ze zm.)

- decyzja ramowa Rady 2008/909/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2008/909/WSiSW z 27.11.2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE L 327, s. 27, ze zm.)
- decyzja ramowa Rady 2008/947/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2008/947/WSiSW z 27.11.2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia w celu nadzorowania przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych (Dz.Urz. UE L 337, s. 102, ze zm.)
- decyzja ramowa Rady 2009/829/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2009/829/WSiSW z 23.10.2009 r. w sprawie stosowania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej zasady wzajemnego uznawania do decyzji w sprawie środków nadzoru stanowiących alternatywę dla tymczasowego aresztowania (Dz.Urz. UE L 294, s. 20)
- decyzja ramowa Rady 2009/948/WSiSW – decyzja ramowa Rady 2009/948/WSiSW z 30.11.2009 r. w sprawie zapobiegania konfliktom jurysdykcji w postępowaniu karnym i w sprawie rozstrzygania takich konfliktów (Dz.Urz. UE L 328, s. 42)
- dyrektywa 2011/99/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z 13.12.2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (Dz.Urz. UE L 338, s. 2)
- dyrektywa 2012/29/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z 25.10.2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz.Urz. UE L 315, s. 57)
- dyrektywa 2014/41/UE – dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE z 3.04.2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz.Urz. UE L 130, s. 1)
- EKPC – Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności sporządzona w Rzymie dnia 4.11.1950 r. (Dz.U. z 1993 r. poz. 284 ze zm.)
- Europejska konwencja o ekstradycji – Europejska konwencja o ekstradycji, sporządzona w Paryżu dnia 13.12.1957 r. (Dz.U. z 1994 r. poz. 307)
- Europejska konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych – Europejska konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych sporządzona w Strasburgu dnia 20.04.1959 r. (Dz.U. z 1999 r. poz. 854 ze zm.)

-
- Karta praw podstawowych UE – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej (Dz.Urz. UE z 2016 r. C 202, s. 389)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. poz. 483 ze zm.)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025)
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2017 r. poz. 2204 ze zm.)
- k.k. 1969 – ustawa z 19.04.1969 r. – Kodeks karny (Dz.U. poz. 94 ze zm.)
- k.k.s. – ustawa z 10.09.1999 r. – Kodeks karny skarbowy (Dz.U. z 2017 r. poz. 2226 ze zm.)
- k.k.w. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2018 r. poz. 652 ze zm.)
- konwencja o pomocy w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi – Konwencja o pomocy w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzona w Brukseli dnia 29.05.2000 r. (Dz.U. z 2007 r. poz. 950)
- konwencja o stosunkach dyplomatycznych – Konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych, sporządzona w Wiedniu dnia 18.04.1961 r. (Dz.U. z 1965 r. poz. 232, zał.)
- konwencja o stosunkach konsularnych – Konwencja wiedeńska o stosunkach konsularnych, sporządzona w Wiedniu dnia 24.04.1963 r. (Dz.U. z 1982 r. poz. 98, zał.).
- konwencja strasburska z 1983 r. – Konwencja o przekazywaniu osób skazanych, sporządzona w Strasburgu dnia 21.03.1983 r. (Dz.U. z 1995 r. poz. 279)
- Konwencja wykonawcza do układu z Schengen – Konwencja wykonawcza z 19.06.1990 r. do układu z Schengen z 14.06.1985 r. (Dz.Urz. WE L 239 z 2000 r., s. 19, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 2, s. 9)
- k.p. – ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17.07.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 155 ze zm.)
- k.p.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1904 ze zm.)
- k.p.k. 1928 – ustawa z 19.03.1928 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1950 r. poz. 364 ze zm.)
- k.p.k. 1969 – ustawa z 19.04.1969 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. poz. 96 ze zm.)
-

- k.p.w. – ustawa z 24.08.2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. z 2018 r. poz. 475 ze zm.)
- k.r.o. – ustawa z 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.)
- k.s.h. – ustawa z 15.09.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1577 ze zm.)
- k.w. – ustawa z 20.05.1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2018 r. poz. 618 ze zm.)
- MPPOiP – Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych otwarty do podpisu w Nowym Jorku 19.12.1966 r. (Dz.U. z 1977 r. poz. 167, zał.)
- nowelizacja z 10.01.2003 r. – ustawa z 10.01.2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego, ustawy o świadku koronnym oraz ustawy o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. poz. 155 ze zm.)
- nowelizacja z 2013 r. – ustawa z 27.09.2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1247 ze zm.)
- nowelizacja z 2015 r. – ustawa z 20.02.2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 396)
- nowelizacja z 2016 r. – ustawa z 11.03.2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 437 ze zm.)
- nowelizacja z 2017 r. – ustawa z 23.03.2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 768)
- p.u.s.p. – ustawa z 27.07.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 23 ze zm.)
- p.w.k.p.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania karnego (Dz.U. poz. 556 ze zm.)
- pr. adw. – ustawa z 26.05.1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2017 r. poz. 2368 ze zm.)
- pr. pras. – ustawa z 26.01.1984 r. – Prawo prasowe (Dz.U. poz. 24 ze zm.)
- pr. prok. – ustawa z 28.01.2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2017 r. poz. 1767 ze zm.)
- r.b.s. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 24.01.2005 r. w sprawie biegłych sądowych (Dz.U. poz. 133)
- r.o.c.a. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800 ze zm.)

-
- r.o.c.r. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 265)
- r.s.c.s. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 28.01.2002 r. w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1657)
- r.w.t.p.o. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 2.06.2003 r. w sprawie warunków technicznych przeprowadzenia okazania (Dz.U. poz. 981)
- reg. prok. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 7.04.2016 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. z 2017 r. poz. 1206 ze zm.)
- reg. prok. 2010 – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 24.03.2010 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (Dz.U. z 2014 r. poz. 144)
- reg. sąd. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 23.12.2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2316 ze zm.)
- Rzymski Statut MTK – Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego, sporządzony w Rzymie dnia 17.07.1998 r. (Dz.U. z 2003 r. poz. 708)
- TFUE – Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE z 2016 r. C 202, s. 47)
- TUE – Traktat o Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana: Dz.Urz. UE z 2016 r. C 202, s. 13)
- u.k.w.h. – ustawa z 6.07.1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2017 r. poz. 1007 ze zm.)
- u.l.s. – ustawa z 15.06.2007 r. o lekarzu sądowym (Dz.U. poz. 849 ze zm.)
- u.o.i.n. – ustawa z 5.08.2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 412 ze zm.)
- u.o.p.p.ś. – ustawa z 28.11.2014 r. o ochronie i pomocy dla pokrzywdzonego i świadka (Dz.U. z 2015 r. poz. 21)
- u.o.s.k. – ustawa z 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983 r. poz. 223 ze zm.)
- u.p.g. – ustawa z 15.12.2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 2261 ze zm.)
-

- u.p.s.n. – ustawa z 26.10.1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2018 r. poz. 969)
- u.r.pr. – ustawa z 6.07.1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1870 ze zm.)
- ustawa o ABW – ustawa z 24.05.2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz.U. z 2017 r. poz. 1920 ze zm.)
- ustawa o CBA – ustawa z 9.06.2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1993 ze zm.)
- ustawa o NIK – ustawa z 23.12.1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2017 r. poz. 524 ze zm.)
- ustawa o Policji – ustawa z 6.04.1990 r. o Policji (Dz.U. z 2017 r. poz. 2067 ze zm.)
- ustawa o SG – ustawa z 12.10.1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. z 2017 r. poz. 2365 ze zm.)
- ustawa o skardze – ustawa z 17.06.2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2018 r. poz. 75)
- ustawa o SKW – ustawa z 9.06.2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1978 ze zm.)
- ustawa o SN – ustawa z 8.12.2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r. poz. 5 ze zm.)
- ustawa o ŻW – ustawa z 24.08.2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 430 ze zm.)
- u.ś.k. – ustawa z 25.06.1997 r. o świadku koronnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 1197)
- u.w.m.p.s. – ustawa z 9.05.1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz.U. z 2016 r. poz. 1510 ze zm.)

Czasopisma i publikatory

- Annales UMCS – Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska
- Apel.-Lub. – Apelacja Lubelska
- Apel.-W-wa – Apelacja. Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych. Sąd Apelacyjny w Warszawie
- AUL FI – Acta Universitatis Lodziensis. Folia Iuridica

AUWr PPIA	– Acta Universitatis Wratislaviensis. Przegląd Prawa i Administracji
AUWr Prawo	– Acta Universitatis Wratislaviensis. Prawo
Biul. PK	– Biuletyn Prawa Karnego
Biul. SAKa	– Biuletyn Sądu Apelacyjnego w Katowicach
Biul. SN	– Biuletyn Sądu Najwyższego
CzPKiNP	– Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
EPS	– Europejski Przegląd Sądowy
GSP	– Gdańskie Studia Prawnicze
GSP-Prz.Orz.	– Gdańskie Studia Prawnicze – Przegląd Orzecznictwa
KSP	– Krakowskie Studia Prawnicze
Kwart. KSSiP	– Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury
KZS	– Krakowskie Zeszyty Sądowe
M. Praw.	– Monitor Prawniczy
NKPK	– Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego
NP	– Nowe Prawo
OSA	– Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSAiSN	– Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych i Sądu Najwyższego
OSNAPIUS	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNCK	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Cywilnej i Izby Karnej
OSNCP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izby Cywilnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNKW	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karne i Wojskowa
OSNPG	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wydawnictwo Prokuratury Generalnej
OSNwSK	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego w Sprawach Karnych
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OSPiKA	– Orzecznictwo Sądów Powszechnych i Komisji Arbitrażowych
OTK	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
OTK-A	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Seria A
PiP	– Państwo i Prawo
POSAG	– Przegląd Orzecznictwa Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
PPK	– Problemy Prawa Karnego
Prob. Krym.	– Problemy Kryminalistyki
Prob. Praw.	– Problemy Praworządności
Prok. i Pr.	– Prokuratura i Prawo
Prok. i Pr.-wkł.	– Prokuratura i Prawo – wkładka

Prz. Sejm.	– Przegląd Sejmowy
Przeg. Pol.	– Przegląd Policyjny
PS	– Przegląd Sądowy
RPEiS	– Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny
R.Pr.	– Radca Prawny
Rzesz. Zesz. Nauk.	– Rzeszowskie Zeszyty Naukowe
SASN	– Studia i Analizy Sądu Najwyższego
SIL	– Studia Iuridica Lublinensia
SKKiP	– Studia Kryminologiczne, Kryminalistyczne i Penitencjarne
Sł. MO	– Służba MO
St. lur.	– Studia Iuridica
St. Praw.	– Studia Prawnicze
St.Pr.-Ek.	– Studia Prawno-Ekonomiczne
WPP	– Wojskowy Przegląd Prawniczy
WSS	– Wrocławskie Studia Sądowe
ZNASW	– Zeszyty Naukowe Akademii Spraw Wewnętrznych
ZNIBPS	– Zeszyty Naukowe Instytutu Badania Prawa Sądowego

Instytucje

ENA	– europejski nakaz aresztowania
END	– europejski nakaz dochodzeniowy
ETPC	– Europejski Trybunał Praw Człowieka
MTK	– Międzynarodowy Trybunał Karny
NIK	– Najwyższa Izba Kontroli
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
SA	– sąd apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy
SO	– sąd okręgowy
TS	– Trybunał Sprawiedliwości

Skrócone pozycje literatury

Boratyńska, Górski, Sakowicz, Ważny, <i>Kodeks</i> , 2009, 2012	– K.T. Boratyńska, A. Górski, A. Sakowicz, A. Ważny, <i>Kodeks postępowania karnego. Komentarz</i> , Warszawa 2009, 2012
Buczma [i in.], <i>Komentarz</i> , 2016	– S. Buczma, M. Hara, R. Kierzyńska, P. Ko- łodziejski, A. Milewski, T. Ostropolski, <i>Po- stępowanie w sprawach karnych ze stosun- ków międzynarodowych. Komentarz do Działu XIII k.p.k.</i> , Warszawa 2016

-
- Gostyński [i in.], *Kodeks*, t. 1, 1998 – J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński (red.), S.M. Przyjemski, R.A. Stefański, S. Zabłocki, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 1, Warszawa 1998
- Gostyński [i in.], *Kodeks*, t. 2, 1998 – J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński (red.), S.M. Przyjemski, R.A. Stefański, S. Zabłocki, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 2, Warszawa 1998
- Grajewski, Paprzycki, Płachta, *Kodeks*, t. 1, 2003 – J. Grajewski, L.K. Paprzycki, *Kodeks postępowania karnego*, t. 1, *Komentarz do art. 1–424 k.p.k.*, Kraków 2003, LEX 2003
- Grajewski, Paprzycki, Płachta, *Kodeks*, t. 2, 2003 – J. Grajewski, L.K. Paprzycki, *Kodeks postępowania karnego*, t. 2, *Komentarz do art. 425–673 k.p.k.*, Kraków 2003, LEX 2003
- Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 1, 2006, 2011 – J. Grajewski (red.), L.K. Paprzycki, S. Steinborn, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 1, *Komentarz do art. 1–424 k.p.k.*, Kraków 2006, 2011
- Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 1, 2013 – J. Grajewski, L.K. Paprzycki (red.), S. Steinborn, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 1, *Komentarz do art. 1–424 k.p.k.*, Warszawa 2013
- Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 1, 2015 – J. Grajewski, L.K. Paprzycki (red.), S. Steinborn, *Komentarz aktualizowany do art. 1–424 ustawy z 6.06.1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U.97.89.555)*, LEX 2015
- Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 2, 2006, 2010 – J. Grajewski (red.), L.K. Paprzycki, S. Steinborn, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 2, *Komentarz do art. 425–673 k.p.k.*, Kraków 2006, 2010
- Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 2, 2013 – J. Grajewski, L.K. Paprzycki (red.), S. Steinborn, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 2, *Komentarz do art. 425–673 k.p.k.*, Warszawa 2013
- Grajewski, Paprzycki, Steinborn, *Kodeks*, t. 2, 2015 – J. Grajewski, L.K. Paprzycki (red.), S. Steinborn, *Komentarz aktualizowany do art. 425–673 ustawy z 6.06.1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U.97.89.555)*, LEX 2015
-

- Grzegorzcyk, *Kodeks*, 2008, 2011 – T. Grzegorzcyk, *Kodeks postępowania karnego oraz ustawa o świadku koronnym. Komentarz*, Warszawa 2008, 2011
- Grzegorzcyk, *Kodeks*, t. 1, 2014 – T. Grzegorzcyk, *Kodeks postępowania karnego*, t. 1, *Artykuły 1–424*, Warszawa 2014
- Grzegorzcyk, Tylman, *Postępowanie*, 2001, 2009, 2011, 2012, 2014 – T. Grzegorzcyk, J. Tylman, *Polskie postępowanie karne*, Warszawa 2009, 2011, 2012, 2014
- Hofmański, Sadzik, Zgryzek, *Kodeks*, t. 1, 2004, 2007, 2011 – P. Hofmański (red.), E. Sadzik, K. Zgryzek, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 1, *Komentarz do artykułów 1–296*, Warszawa 2004, 2007, 2011
- Hofmański, Sadzik, Zgryzek, *Kodeks*, t. 2, 2004, 2007, 2011 – P. Hofmański (red.), E. Sadzik, K. Zgryzek, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 2, *Komentarz do artykułów 297–467*, Warszawa 2004, 2007, 2011
- Hofmański, Sadzik, Zgryzek, *Kodeks*, t. 3, 2004, 2007, 2012 – P. Hofmański (red.), E. Sadzik, K. Zgryzek, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 3, *Komentarz do artykułów 468–682*, Warszawa 2004, 2007, 2012
- Hofmański, Sadzik, Zgryzek, *Kodeks*, t. 4, 2008 – P. Hofmański (red.), E. Sadzik, K. Zgryzek, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 4, *Aktualizacje*, Warszawa 2008
- Sakowicz [i in.], *Kodeks*, 2016 – K.T. Boratyńska, P. Czarnecki, A. Górski, M. Królikowski, A. Sakowicz, M. Warchoń, A. Ważny, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2016
- Skorupka [i in.], *Kodeks*, 2015, 2016 – Z. Brodzisz, D. Gruszecka, I. Hayduk-Hawrylak, W. Jasiński, J. Kosonoga, B. Nita-Światłowska, K. Nowicki, Z. Pachowicz, R. Ponikowski, W. Posnow, J. Skorupka, S. Szolucha, A. Światłowski, D. Świecki, J. Zagrodnik, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2015, 2016
- Stefański, Zabłocki, *Kodeks*, t. 1, 2003 – J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński, S.M. Przyjemski, R.A. Stefański (red.), S. Zabłocki (red.), *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, t. 1, Warszawa 2003

Stefański, Zabłocki, *Kodeks*, t. 2,
2004

– J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński,
S.M. Przyjemski, R.A. Stefański (red.),
S. Zabłocki (red.), *Kodeks postępowania
karnego. Komentarz*, t. 2, Warszawa 2004

Stefański, Zabłocki, *Kodeks*, t. 3,
2004

– J. Bratoszewski, L. Gardocki, Z. Gostyński,
S.M. Przyjemski, R.A. Stefański (red.),
S. Zabłocki (red.), *Kodeks postępowania
karnego. Komentarz*, t. 3, Warszawa 2004

W czwartym wydaniu komentarza uwzględniono ostatnie zmiany Kodeksu postępowania karnego:

- omówiono nową instytucję europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych obowiązującą od 8.02.2018 r.; zmiana wynika z ustawy z 10.01.2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw – w wyniku implementacji do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE z 3.04.2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych;
- wskazano zmiany odnoszące się do procedury karnej wprowadzone ustawą z 8.12.2017 r. o Sądzie Najwyższym, w tym przepisy regulujące nowy środek zaskarżenia w postaci skargi nadzwyczajnej, a także wynikające z likwidacji Izby Wojskowej Sądu Najwyższego;
- uwzględniono nowelizacje Kodeksu wynikające m.in. z ustaw z 10.06.2016 r. oraz z 23.03.2017 r.

W komentarzu dokonano analizy poszczególnych przepisów, wskazując na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne, i przedstawiono propozycje ich rozwiązania. W ten sposób starano się wyjść naprzeciw oczekiwaniom praktyków, aby komentarz nie kończył się tam, gdzie zaczynają się problemy.

Autorzy wykorzystali dotychczasowy dorobek piśmiennictwa prawniczego, w tym wypowiedzi odnoszące się do nowych i starych przepisów, omówili poglądy doktryny, a także stanowisko jej przedstawicieli w kwestiach spornych. Zebrali również dorobek judykatury i orzecznictwa, szczególnie pod kątem jego aktualności na gruncie nowych oraz zmienionych przepisów. Powołali orzeczenia najistotniejsze, zwłaszcza o charakterze precedensowym, gdy przedstawiony pogląd ma znaczenie dla praktyki.

Publikacja jest przeznaczona przede wszystkim dla praktyków prawa: sędziów, prokuratorów, adwokatów i radców prawnych. Stanowi też źródło wiedzy dla aplikantów zawodów prawniczych.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8124-721-4

